

بررسی نقش نیازهای بنیادین روان‌شناختی در گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی دانش‌آموزان شهرستان اهر

آیت اله فتحی^۱، مرضیه علیوندی وفا^۲، نورمحمد رضایی^۳، سودا بنازاده اصل^۴، صمد پیشرو^۵

از صفحه ۱۲۷ تا ۱۵۶

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۱/۱۴

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۳/۲۹

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش نیازهای بنیادین روان‌شناختی در گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی دانش‌آموزان شهرستان اهر انجام پذیرفت. به همین منظور تعداد ۴۰۰ نفر از دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان اهر که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی از مدارس متوسطه شهر اهر انتخاب شده بودند به پرسشنامه‌های نیازهای بنیادی روان‌شناختی، پرسشنامه احساس امنیت اجتماعی و پرسشنامه تمایل به اعتیاد پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که از مولفه‌های نیازهای بنیادین روان‌شناختی نیاز به خودمختاری و نیاز به ارتباط با گرایش به اعتیاد رابطه منفی و معنی‌داری دارند. همچنین نتایج نشان داد که از مولفه‌های نیازهای بنیادین روان‌شناختی، نیاز به ارتباط با احساس امنیت اجتماعی رابطه منفی و معنی‌داری دارند. با توجه به تاثیر ارضاء نیازهای بنیادین روان‌شناختی در گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی، توجه به ارضاء این نیازها ضروری می‌نماید.

کلیدواژه‌ها: نیازهای بنیادین روان‌شناختی، احساس امنیت اجتماعی، گرایش به اعتیاد.

۱. استادیار پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا، تهران، ایران. نویسنده مسئول. a.fathi64@gmail.com

۲. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، گروه روانشناسی، تبریز، ایران

۳. دکتری روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی

۴. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی اهر

۵. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز

مقدمه و بیان مسئله

Archive of SID

نوجوانان همواره در طی دوره تحصیلی با چالش‌های اجتماعی (مانند جدا شدن از خانواده) و هوشی (مانند ضرورت انجام موفقیت آمیز تکالیف تحصیلی) متعددی، روبه‌رو هستند که ممکن است با آشفتگی‌های هیجانی، مانند احساس غربت، حالت سوگ، خودکشی و افزایش احتمال سوء مصرف مواد همراه باشد (لویکاکس، سونس، برزنسکی، اسمیت، قوسنی^۱ و همکاران، ۲۰۰۷). در دوران نوجوانی، کودکان به کشف استقلال خود می‌پردازند و به عبارت دیگر، خود را حس می‌کنند. آنهایی که از طریق کاوش‌های شخصی، تشویق و پشتیبانی مناسبی دریافت کنند، این مرحله را با حس استقلال و کنترل و نیز حسی قوی نسبت به خود پشت سر می‌گذارند (کاظمی خوبان و چابکی، ۱۳۹۶). بر این اساس، تکالیف تحصیلی، شخصی و اجتماعی متفاوت موجب می‌شود سازگاری با دانشگاه و الزامات آن از مسائل اصلی دانشجویان به شمار آید (لاکی و کاسادی^۲، ۲۰۰۹). تجربه‌های شخصی، زیستی و روان‌شناختی تغییرات گسترده‌ای را در دوره نوجوانی به وجود می‌آورند و طی این تغییرات افراد محرک‌های رفتاری و هیجانی جدید و متفاوتی را برای زندگی بزرگسالی خود کشف می‌کنند، تغییرات زیستی، روان‌شناختی و محیطی - اجتماعی که در دوره نوجوانی رخ می‌دهند، ممکن است باعث درگیر شدن در رفتارهای خودتخریب‌ساز یا مضر برای سلامتی شوند، همین رفتارها تأثیر درازمدتی در سلامتی دارند باعث افزایش خطر مرگ و میر زود هنگام می‌شوند و دارای عواقب روان‌شناختی و اجتماعی هستند (گونزالس و فیلد^۳، ۱۹۹۴).

در سال‌های اخیر مصرف مواد یکی از جدی‌ترین معضلات بشری و یکی از پیچیده‌ترین پدیده‌های انسانی است که پایه‌ها و بنیان‌های جامعه انسانی را به تحلیل می‌برد و پیشگیری از آن نیازمند کاربرد نظریه‌های متعدد در رشته‌های علمی مختلف و تکنیک‌های متنوع است (صادقی، کاظمی و حسنی، ۱۳۹۲). دامنه تأثیرات اعتیاد از آن رو حائز اهمیت است که علاوه بر فرد معتاد خانواده و دوستان نیز در معرض آثار ویرانگر آن قرار خواهند گرفت. درمان سوء مصرف مواد نیز پرهزینه، دشوار و طاقت‌فرسا است. بنابراین پیشگیری از سوء مصرف مواد می‌تواند

1. Luyckx, Soenens, Berzonsky, Smits, Goossens

2. Lakey & Cassidy

3. Gonzales & Field

از تحمیل هزینه‌های سنگین به اجتماع جلوگیری کند. یکی از شیوه‌های مهم پیشگیری از اعتیاد آگاه کردن اقشار مختلف مردم به ویژه نسل جوان از خطرات و آسیب‌های سوء مصرف مواد است. چنانچه افراد از تأثیرات نامطلوب مصرف مواد بر سلامت جسمی، روحی، روانی و اجتماعی خود و خانواده‌اش مطلع باشند و آن را باور کنند احتمال گرایش به مصرف مواد کاهش خواهد یافت (طارمیان، ۱۳۸۰). عوامل مختلفی از جمله وجود فقر مالی، مشکلات روان‌شناختی، اختلافات خانوادگی، وجود الگوهای نامناسب برای همسان‌سازی و در نهایت مسئله بیکاری از عوامل عمده گرایش به اعتیاد می‌توانند محسوب شوند، به طوری که زمینه نظری بیانگر آنست که دو دسته علل فردی (کنجکاوی، لذت جویی، خودنمایی) و اجتماعی (دوستان، فاصله طبقاتی، مسائل اقتصادی) و روانی (افسردگی، اضطراب، احساس تنهایی، اختلالات شخصیتی) از عوامل عمده اعتیاد محسوب می‌شوند (هدایتی و آقازاده، ۱۳۸۲، نریمانی، ۱۳۸۱).

احساس امنیت اجتماعی نیز یکی از مشکلات نوجوانان در مراحل نوجوانی می‌باشد و آسیب‌های اجتماعی از مهم‌ترین پیامدهای عدم احساس امنیت در جوامع می‌باشد (بنی فاطمه و سلیمی، ۱۳۹۰). امنیت یکی از بارزترین وجوه بالندگی یک جامعه و زمینه‌ساز رشد، توسعه و ثبات آن محسوب می‌شود. شکوفایی اقتصادی یک جامعه، سرمایه‌گذاری، برنامه‌ریزی برای توسعه، پیشرفت و هرگونه فعالیت‌هایی که می‌تواند عاملی مؤثر برای بهبود اوضاع اقتصادی، اجتماعی و سایر ابعاد جامعه باشد، همه در سایه استقرار امنیت می‌باشند. در واقع امنیت از مهم‌ترین اهداف، منابع و ارزش‌های اصولی پایدار جامعه است و مهم‌تر از امنیت، احساس امنیت است که وجود آن لازم و ضروری است. برای مثال ممکن است در یک جامعه اقدامات تأمینی به شدت توسط نهادها و دستگاه‌های انتظامی و پلیسی صورت گیرد، اما افراد احساس امنیت نمایند (حسینی نثار و قاسمی، ۱۳۹۱). باپیری، کمریگی و درویشی (۱۳۹۴) به این نتیجه رسیدند که تنها ۱۰ درصد از دانشجویان احساس امنیت داشته‌اند و ۴۶/۶ درصد از دانشجویان نیز احساس امنیت متوسط و بقیه دانشجویان احساس امنیت کمی داشته‌اند. همچنین پژوهش غضنفری و سجادپور^۱ (۲۰۱۳) نیز حاکی از کاستی در احساس امنیت اجتماعی در جامعه دختران

Archive of SID

ایرانی را دارد و عواملی مانند محل سکونت، طبقه اجتماعی و درک شرایط اجتماعی را از عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی می‌دانند. رحیمی، امینی و عاشوری (۱۳۹۷) به این نتیجه رسیدند نیازهای روان‌شناختی مانند سلامت روان، هیجانات مثبت و امید به زندگی بر احساس امنیت تاثیر مثبت و معنی‌داری دارد.

یکی از متغیرهایی که می‌تواند در دوران نوجوانی بر گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی نوجوانان موثر باشد ارضای نیازهای بنیادی روان‌شناختی آنان می‌باشد (شلدون، الیوت، کیم و کسر^۱، ۲۰۰۱). موری (۱۹۶۷) معتقد است که نیازهای روان‌شناختی، یک سازه فرضی است که منشأ قابل تشخیصی در داخل بدن ندارند، به رفتار انرژی می‌بخشند و آن را هدایت می‌کنند و متوجه ارضای روانی و عاطفی هستند و به طور غیر مستقیم از نیازهای اولیه ناشی می‌شوند (نقل از شولتز و شولتز، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۱). در سالهای اخیر تحقیقات در حوزه نیازهای روان‌شناختی، بر گسترش نیازهای بنیادی روان‌شناختی تمرکز داشته است که برای اولین بار توسط دسی و رایان^۲ در سال ۱۹۸۵ تحت عنوان نظریه خودتعیین‌گری^۳ مطرح شد (تالی، کوکوم، اسچلگل، مولیکس و بتنکور^۴، ۲۰۱۲). براساس این نظریه سه نیاز ذاتی روان‌شناختی عبارتند از خودمختاری^۵، شایستگی^۶ و توانایی ارتباط^۷. خودمختاری به نیاز فرد به احساس انتخاب و خودآغازگری در انجام اعمال و تکالیف اشاره دارد (دسی، گواردی، مولر، اسچنیر و رایان^۸، ۲۰۰۶). شایستگی عبارت است از نیاز به موثر بودن در تعامل با محیط و نشان دهنده میل به استفاده از استعدادها و مهارت‌ها و دنبال کردن چالش‌ها و تکالیف همسو با توانایی‌ها و تسلط یافتن بر آنهاست (رایان و دسی^۹، ۲۰۰۲) و نهایتاً نیاز به ارتباط، به نیاز برای احساس اطمینان هنگام داشتن رابطه با دیگران و نیاز به پذیرش فرد به عنوان فردی شایسته عشق و احترام توسط دیگران اشاره دارد (بامیستر و لری^{۱۰}، ۱۹۹۵). پژوهش‌های

1. Sheldon, Elliot, Kim & Kasser

2. Deci, Ryan

3. theory of selfdetermination

4. Talley, Kocum, Schlege, Molix, Bettencour

5. autonomy

6. competence

7. relatedness

8. Deci, La Guardia, Moller, Schneiner, M, Ryan

9. Rya, Deci

10. Baumeister, Leary

مختلف نشان داده اند که ارضای نیازهای بنیادین، پیامدهای مثبت متعدد مثل بهزیستی، عملکرد و پشتکار دارد و از پیامدهای منفی مثل بی حالی و ترک درمان جلوگیری می کند (شلدون، الیوت، کیم و کسر، ۲۰۰۱). براساس یافته های پژوهشی موجود، ارضای نیازهای بنیادین خودپیروی، شایستگی و تعلق با بهزیستی (شلدون و نیمیک، ۲، ۲۰۰۶)، رضایت از زندگی (می یر، انستورم، هارسویت، بولس و بیورس، ۳، ۲۰۰۷) آرزوها (نیمیک، رایان و دسی، ۴، ۲۰۰۹) و حرمت خود (توقرسن - تومانی، تومانیس، ۵، ۲۰۰۷) رابطه مثبت و معنی داری دارند که این ویژگی ها می توانند فرایند هویت یابی نوجوان را تحت تاثیر قرار دهند.

در صورتی که نیازهای روان شناختی اساسی برآورده شوند، احساس اعتماد به نفس و خودارزشمندی در افراد شکل می گیرد، اما در صورت ممانعت و برآورده نشدن این نیازها، فرد درکی شکننده، منفی، بیگانه و انتقاد آمیز نسبت به خود و مولفه های اجتماعی خواهد داشت و احساس امنیت فرد تحت تاثیر قرا خواهد گرفت که این امر فرد را در برابر آسیب های اجتماعی و اعیاد آسیب پذیر خواهد کرد (چن و چانگ، ۶، ۲۰۱۰).

با توجه به پیشینه یاد شده و کاهش سن اعتیاد در جامعه و با عنایت به مشکلات روان شناختی مرتبط با آن مساله اصلی پژوهش حاضر این می باشد که آیا بین نیازهای بنیادین روان شناختی با گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی ارتباط وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

زارعی نژاد و میرهاشمی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان مقایسه نیازهای روان شناختی بنیادی و تنظیم عاطفی دختران فراری و بهنجار به این نتیجه رسیدند که میانگین دختران فراری در هر سه مولفه خودمختاری، شایستگی و ارتباط پایین تر از دختران بهنجار است.

اصغری، قاسمی و قاری (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان نقش سلامت خانواده و

1. Sheldon, Elliot, Kim & Kasser
2. Sheldon & Niemiec
3. Meyer, Enstorm, Harstveit, Bowles & Beevers
4. Niemiec, Ryan & Deci
5. Thogersentoumani & toumani
6. Chen & Jang

Archive of SID

ویژگی های شخصیتی در آمادگی اعتیاد دانشجویان دختر به این نتیجه رسیدند که بین سلامت خانواده و مولفه های آن یعنی استقلال و صمیمیت با آمادگی اعتیاد رابطه منفی و معنادار دارد. همچنین ارتباط بین ویژگی های شخصیتی برون گرایی، توافق پذیری و وظیفه شناسی با آمادگی اعتیاد منفی و معنادار و ارتباط بین ویژگی شخصیت روان رنجوری با آمادگی اعتیاد مثبت و معنادار به دست آمد.

نایی، خادمی، رشنودی و امیری (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی وضعیت احساس امنیت اجتماعی در بین جوانان شهر تهران به این نتیجه دست یافتند که احساس امنیت اجتماعی متشکل از پنج شاخص فکری، رفاهی، هویتی، ناموسی و جانی است و وضعیت احساس امنیت اجتماعی تقریباً در حد متوسط و برای شاخص ها فکری، رفاهی و هویتی تقریباً در حد کم و شاخص های جانی و ناموسی تقریباً در حد زیاد است.

خسروشاهی، هاشمی و بیرامی (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان رابطه سبک های دلبستگی و تاب آوری با گرایش به مصرف مواد به این نتیجه رسیدند که بین گرایش مثبت به مواد با سبک دلبستگی ایمن رابطه منفی و با سبک دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی رابطه مثبت وجود دارد. همچنین گرایش مثبت نسبت به مصرف مواد با تاب آوری رابطه منفی وجود دارد.

نقی پور (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه هویت با نیازهای اساسی روان شناختی در نوجوانان دبیرستانی شهر تهران به این نتیجه رسید که هویت با نیازهای اساسی روان شناختی ارتباط مثبت و معنی داری دارد و ارضاء نیازهای اساسی روان شناختی می تواند به هویت یابی نوجوانان کمک کند.

نیشیمورا و سوزوکی (۲۰۱۶) در پژوهشی که در رابطه با موفقیت و ناکامی در ارضاء نیازهای بنیادین روان شناختی انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ارضاء نیازهای بنیادی روان شناختی با بهزیستی ذهنی و ناکامی در ارضاء نیازهای بنیادی روان شناختی با ویژگی های بیماری انگاری مانند افسردگی و ... مرتبط است.

دیست و سامدال^۲ (۲۰۱۴) در پژوهشی که در رابطه با ارتباط نیازهای بنیادی روان شناختی انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ارضاء نیازهای بنیادی روان شناختی می تواند رضایت از زندگی را به همراه داشته باشد.

1. Nishimura, Suzuki

2. Diseth, Å., & Samdal

هومل^۱ و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی که در رابطه با عملکرد خانواده در گرایش به اعتیاد نوجوانان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ارتباط معنی داری بین عملکرد خانواده و رایش به اعتیاد نوجوانان وجود دارد.

کارایر^۲ (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی نشان داد که افرادی که در طول فعالیت های یادگیری احساس شایستگی، خودپیروی و تعلق داشته باشند، انگیزش درونی بالاتری را نشان می دهند. در حالی که با نادیده گرفتن نیازهای بنیادی روان شناختی، انگیزش درونی کاهش می یابد و انجام فعالیت وابسته به محیط می شود. ون دن بری، ویتمار و ویکمورث^۳ (۲۰۰۴) نیز در تحقیق هایشان نشان دادند که تاثیر گروه همسالان، روابط خانوادگی ضعیف، سطح پایین نگرش های مذهبی، مشکلات دوران تحصیل و مسائل روحی و روانی، از جمله عواملی است که می تواند اعتیاد به سیگار در نوجوانان را پیش بینی کند.

مبانی نظری

اعتیاد

اعتیاد حالتی است که در آن شخص به علت روانی یا مصرف مواد شیمیایی، طبیعی دچار ضعف اراده در کنترل تکرار اعمال خود می شود هرچند ضعف اراده فی نفسه بیماری نیست ولی به علت عوارضی که بر سیستم عصب مرکزی شخص ایجاد شده به عنوان بیماری فرض می شود و این بیماری با ایجاد اختلال در کنترل بر سیستم رفتار-پاداش، باعث تکرار آن رفتار می گردد (وست^۴، ۲۰۱۷).

عوامل زمینه ساز اعتیاد

بررسی ها و نیز نظریه های مختلف در خصوص اعتیاد، مبین این نکته است که مصرف و سوء مصرف مواد ماهیتی چندبعدی دارد. اگر چه شواهد مختلف پژوهشی هریک بر بعدی از ابعاد تصریح کرده است، درک پدیده اعتیاد و تحول وابستگی به مواد مخدر بدون در نظر گرفتن ابعاد مختلف آن امکان پذیر نیست. با این حال به منظور درک زمینه ها، عوامل و متغیرهایی که در فرایند شکل گیری اعتیاد نقش

1. Hummel
2. Carreira
3. Van Den Bree, Whitmer & Pickworth
4. West

Archive of SID

دارند ضروری است تا مجموعه ابعاد این موضوع مورد توجه قرار گیرد. در ادامه مروری بر ابعاد روان‌شناختی، زیست‌شناختی و اجتماعی-فرهنگی خواهیم داشت.

ابعاد و زمینه‌های روان‌شناختی

در حوزه روان‌شناسی نظریه‌های مختلفی را برای اعتیاد مطرح کرده‌اند، در حالیکه نظریه‌های رفتاری بر محیط و روان‌پوشی بر تعارض تاکید دارند، نظریه‌های شناختی بر افکار ناکارآمد و باورهای غیرمنطقی تمرکز می‌کنند (دلگادیلو، قوری، عالی، اکرس، گیلبودی^۱ و همکاران، ۲۰۱۵).

برخی مطالعات نشان می‌دهند که دلیل اصلی استفاده از مواد، ایجاد تغییر در خلق است. استفاده از مواد با افزایش حالت‌های خلقی مثبت و کاهش حالت‌های خلقی منفی، تقویت می‌شود. تصور بر این است که مواد از قبیل الکل، ماری‌جوانا، مسکنها، نیکوتین، کافئین میزان اضطراب و پریشانی را کم کرده آرامش ایجاد می‌کنند. در حالی که محرک‌ها و دیگر مواد مخدر، احساس مثبتی در فرد ایجاد می‌کنند. (بهرامی احسان، ۱۳۸۳).

ابعاد و زمینه‌های زیست‌شناختی

وراثت در مصرف مستمر الکل نقش مهمی دارد، بررسی‌ها روی فرزند خوانده‌هایی در سوئد نشان داد افرادی که پدرانشان به طور مستمر الکل مصرف می‌کردند ۷ بار بیش از آن‌هایی که پدرانشان الکلس نبودند، الکی شدند (بهرامی احسان، ۱۳۸۳).

قرائن مربوط به تاثیر زن‌ها در اعتیاد اندک است. همین قدر می‌توان گفت قرائنی از آسیب‌پذیری ژنتیک در مقابل الکلسم وجود دارد و بسیاری از معتادان به مواد مخدر در عین حال الکلیک هستند، عده‌ای نیز معتقدند که برخی از افراد به بعضی ویتامین‌ها و مواد غذایی اشتهای مادرزادی شدیدی دارند و برای جبران این کمبودها به نوشیدن مشروبات الکی روی می‌آورند (احمدوند، ۱۳۸۳).

فرضیه دیگر این است که فعالیت نابهنجار غدد داخلی ممکن است سبب اعتیاد به الکل شود. در تحقیق بلولر ۲۸ درصد معتادان آمریکایی و سوئسی اختلالات غدد داخلی، به ویژه تیروئید و هیپوفیز داشتند. در خاتمه لازم است به فرضیه کمبود آندورفین اشاره کرد که برخی محققان، اعتیاد به مواد مخدر را ناشی از کمبود این

1. Delgadillo, Gore, Ali, Ekers, Gilbody

ماده در مغز می دانند(احمدوند، ۱۳۸۳).

عوامل فرهنگی و اجتماعی

در تقسیم بندی دیگری فرجاد(۱۳۷۴) علل موثر در اعتیاد را به سه دسته تقسیم می کند: عوامل فردی(کسب لذت، کنجکاوی، مشکلات روانی و فردی)، عوامل خانوادگی(وجود فرد مصرف کننده در خانواده، رفاه اقتصادی و اختلافات والدین) و عوامل اجتماعی(در دسترس بودن مواد، بیکاری، نابرابری های اقتصادی و رشد صنعت).

در پژوهشی با هدف بررسی دیدگاه معنادان درباره علل گرایش به اعتیاد یافته ها نشان داد که در زمینه عوامل فردی، رفع احساس تنهایی و انزوا، در زمینه عوامل خانوادگی، روابط نامناسب والدین با فرزندان، در زمینه عوامل اجتماعی، وجود دوستان معتاد، در زمینه عوامل اقتصادی، بیکاری و در زمینه عوامل فرهنگی، نداشتن تفریحات و سرگرمی سالم در اوقات فراغت به ترتیب دارای بیشترین اهمیت بوده است(شرق و همکاران، ۱۳۹۰).

همچنین یافته های پژوهش باقیانی مقدم و همکاران(۱۳۸۷) به منظور بررسی دیدگاه معنادان در مورد علل گرایش به اعتیاد، نشان داد که عواملی چون دوستان معتاد، بیکاری، عدم توجه به گرایشات مذهبی، مشکلات اقتصادی، اختلافات زناشویی، کمبود امکانات تفریحی، دسترس بودن مواد مخدر، قدرت نه گفتن به خواسته های دیگران به ترتیب بیشترین نقش را در گرایش به مصرف مواد در معنادان داشته است.

در پژوهشی دیگر به منظور بررسی عوامل موثر بر گرایش جوانان به سوء مصرف مواد مخدر، افسردگی، طلاق، اختلافات خانوادگی، معاشرت با افراد ناباب، سیگار کشیدن و شکست تحصیلی مهم ترین عوامل فردی، خانوادگی و اجتماعی بودند که در گرایش جوانان به سوء مصرف مواد بیشترین تاثیر را داشتند(مولوی و رسول زاده، ۱۳۸۳).

همچنین یافته های پژوهشی نارنجی ها، رفیعی، باغستانی، نوری، شیرین بیان و همکاران(۱۳۸۴) نشان داد که علت مصرف مواد تعارف و پیشنهاد دوستان، کنجکاوی، تفریح و سرگرمی، والدین معتاد، فشارهای روحی و روانی، اختلالات خانوادگی و در مراتب بعدی به ترتیب اولویت کار سنگین و خستگی ناشی از کار،

Archive of SID

کاهش درد، بیکاری، عدم آگاهی از عوارض اعتیاد، انزال زودرس، فوت بستگان نزدیک، در دسترس بودن مواد و شکست در عشق بوده است.

یافته‌های ارزیابی سریع وضعیت سوء مصرف مواد مخدر در سال ۱۳۸۳ در ایران نشان داد که کسب لذت، کنجکاوی، رفع مشکلات روحی، در دسترس بودن مواد و رفع درد جسمانی به ترتیب مهم‌ترین دلیل سوء مصرف مواد بودند (محمدی و همکاران، ۱۳۹۲).

داچترس، سرگنت و بارنوالوا^۱ (۲۰۰۸) در یک بررسی وجود رفتار تکانشی و شخصیت ضد اجتماعی را به عنوان عامل مهم مرتبط با شیوع زود هنگام مصرف مواد معرفی نموده‌اند. ساتتوچی^۲ (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی طرحواره‌های ناسازگار اولیه را با تداوم مصرف مواد مرتبط دانسته‌اند.

نیازهای بنیادی روانشناختی

هر وقت که فعالیتی نیازهای روان‌شناختی ما را فعال کند، به آن علاقه‌مند می‌شویم. وقتی که فعالیتی نیازهای روان‌شناختی ما را ارضاء می‌کند، احساس خشنودی می‌کنیم. بنابراین، ما از احساس علاقه و خشنودی خودمان آگاه هستیم، اما علت مشغول شدن در محیط‌مان این است که نیازهای روان‌شناختی، ما را فعال و ارضاء می‌کند (ریو^۳، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۰).

ساختار نیاز:

- نیازها انواع مختلفی دارند که می‌توان آنها در یک ساختار نیاز، سازمان داد.
۱. نیازهای فیزیولوژیک (تشنگی، گرسنگی، میل جنسی) که به نحوه عملکرد سیستم‌های زیستی وابسته هستند.
 ۲. نیازهای روان‌شناختی (خودمختاری، شایستگی، ارتباط) به ماهیت انسان و رشد سالم وابسته هستند.
 ۳. نیازهای اجتماعی (پیشرفت، صمیمیت، قدرت) از تاریخچه هیجانی و اجتماعی شدن ما، فراگیری یا درونی شده‌اند.
- به راحتی می‌توان نیازهای فیزیولوژیک را از نیازهای روان‌شناختی متمایز کرد، ولی متمایز کردن نیازهای روان‌شناختی از نیازهای اجتماعی ظریف‌تر است.

1. Daughters, sergeant ,Bornovalova

2. Santucci

3. Rio

نیازهای روان شناختی، در عمق وجود انسان قرار دارند و بنابراین در هر کسی فطری هستند (ریو، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۰).

نیاز از دیدگاه آبراهام مازلو:

مازلو^۱ (۱۹۴۳) نظریه روان شناسی خود را به عنوان «نظریه انگیزه های انسان» ارائه کرد. او افراد موفق بسیاری را مورد مطالعه قرار داد که در میان آن ها مشاهیر علمی و سیاسی، دانشجویان برجسته دانشگاه ها و.. حضور داشتند. او معتقد بود مطالعه افراد ناتوان و بی چاره به یک نظریه روان شناسی ناتوان و بیچاره منتهی می شود. به نظریه مازلو، انتقادات مهمی هم وارد است. مثلاً گروهی بر این باورند که نیازهای اساسی انسان خطی و سلسله مراتبی نیستند و اجزای تغییر ناپذیر هستی، انسان اند. آشنایی با نظریه مازلو دید خوبی به فرد می دهد ولی نباید آن را بیش از حد تعمیم داد و سعی کرد همه رفتارهای انسانی را در چارچوب آن گنجانند (شولتز و شولتز^۲، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۱).

نیازهای روانی از دیدگاه هنری موری:

نیازها، سازه های فرضی دارای پایه های فیزیولوژیایی هستند که از فرآیندهای درونی یا رویدادهای محیطی بر می خیزند. نیازها یک سطح تنش را بر می انگیزند که بایستی کاهش داده شود و بنابراین، به رفتار انرژی می بخشد و آن را هدایت می کند. نیازها می توانند اولیه یا نیازهای احشایی زاد باشند که از حالت های درونی بدن ناشی می شوند و برای زنده ماندن لازم هستند. و یا ثانویه و روان زاد باشند که متوجه ارضای روانی و عاطفی هستند و به طور غیر مستقیم از نیازهای اولیه ناشی می شوند.

۱. نیاز به پیشرفت: به منظور انجام یک کار دشوار، برای مسلط شدن، دستکاری کردن، یا سازماندهی فیزیکی اشیاء، انسانها، یا اندیشه ها، برای غلبه کردن بر موانع و دست یافتن به یک استاندارد بالا و برای رقابت و پیشی گرفتن از دیگران.
۲. نیاز به پیوند جویی: به منظور ایجاد همکاری نزدیک و لذت بخش یا متقابل با فرد دیگر، یا فردی که شبیه شخص است یا او را دوست دارد. (برای

1. Abraham Maslow
2. Mslow
3. Schultz's
4. Henry Murray

خواهی و وفاداری نسبت به یک دوست).

۳. **نیاز به طرد:** به منظور راه ندادن، رد کردن، بیرون کردن، یا بی‌علاقگی بهک زیردست، و رها کردن دیگران.

۴. **نیاز به مهر طلبی:** به منظور مورد پرستاری، حمایت، نگهداری، عشق، نصیحت، راهنمایی، پرورش، بخشش، و تسلی قرار گرفتن، برای نزدیک بودن به یک حامی مخلص، و برای داشتن یک حامی دائمی.

۵. **نیاز به خویشتن پایی:** به منظور دفاع از خود در برابر تهاجم، انتقاد، و سرزنش، برای پوشاندن یا توجیه کردن یک رفتار غلط، شکست، یا کوچک شدن.

۶. **نیاز به نظم:** به منظور قرار دادن چیزها به ترتیب، برای رسیدن به نظافت، مرتب کردن، سازمان دادن، تعادل، ترتیب دادن، و دقت.

۷. **نیاز به فهم:** به منظور پرسیدن یا پاسخ گفتن به پرسشهای کلی، برای علاقمند بودن به نظریه، برای پرداختن به تحلیل رویدادها و برای تعمیم دادن، برای بحث و استدلال کردن.

۸. **نیاز به نمایش:** به منظور تحت تاثیر قرار دادن دیگران، برای مورد تماشا یا مورد شنیدن قرار گرفتن، برای به هیجان آوردن، شگفت زده کردن، یا اغوا کردن دیگران.

۹. **نیاز به تسلط:** به منظور کنترل محیط انسانی شخص، برای نفوذ یا هدایت دیگران از طریق تلقین، اغوا، ترغیب، یا دستور دادن، برای وادار کردن دیگران به همکاری و برای قانع کردن دیگران در مورد درست بودن عقیده خود.

۱۰. **نیاز به دنباله روی:** به منظور تحسین و تأیید یک فرد ما فوق، برای تسلیم شدن مشتاقانه به نفوذ یک فرد متحد دیگر، و برای همنوایی با سنت‌ها.

۱۱. **نیاز به خودمختاری:** به منظور آزاد شدن، دور ریختن محدودیت‌ها، شکستن انحصارات، برای مقاومت در برابر اجبار و بازداری، به منظور مستقل بودن، و آزاد بودن برای عمل بر طبق انگیزه‌ها، و برای به مبارزه طلبیدن عرف و سنت (کریمی، ۱۳۹۲).

۱۳۹

امنیت پیش زمینه يك اجتماع سالم و احساس امنیت بستر ساز توسعه جوامع انسانی است و سعادت يك اجتماع در گرو حفظ و بقاء امنیت و احساس ناشی از آن است. حضور مردم در فضای عمومی شهر مستلزم احساس امنیت از سوی آنان است. یکی از مهمترین عوامل تهدید کننده حضور مردم در فضاهای عمومی، ترس یا احساس ناامنی (احساس عدم امنیت) است (احسانی فرد، شعاعی و مالکی شجاع، ۱۳۹۰).

امنیت اقتصادی به عنوان یکی از پایه‌های زیربنایی امنیت، نقش بسزایی در گسترش امنیت عمومی دارد و رفاه اقتصادی سبب افزایش امنیت عمومی خواهد شد. بررسی‌های نیروی انتظامی و گزارش‌هایی که از بزه کاران منتشر می‌کند نشان‌دهنده حجم بالای حضور قشر کم درآمد و دهک‌های پایین اجتماع در این جرم و جنایت‌ها به صورت وردست و اجیر شده توسط سردسته‌های گروه‌های مجرم بوده است. به این معنی که فقر، بیکاری و نداشتن درآمد کافی سبب می‌شود که افراد به صورت آلت و ابزاری برای استفاده گروه‌های مجرم درآیند و مجرمان با جلو انداختن این افراد برای خود حاشیه امنیت مناسبی ایجاد کنند و در صورت لزوم از صحنه پنهان شوند. بنابراین تلاش برای ایجاد امنیت اقتصادی برای افراد دهک‌های پایین اجتماع از جمله اقدامات پیشگیرانه‌ای است که برای فراهم آمدن امنیت عمومی لازم است و تا زمانی که حداقل معیشت افراد تأمین نشود، احتمال سوء استفاده از این افراد در شبکه‌های جرم و جنایت وجود خواهد داشت. (میران^۱، ۱۹۹۶).

امنیت پیش زمینه يك اجتماع سالم و احساس امنیت بستر ساز توسعه جوامع انسانی است و سعادت يك اجتماع در گرو حفظ و بقاء امنیت و احساس ناشی از آن است. حضور مردم در فضای عمومی شهر مستلزم احساس امنیت از سوی آنان است. یکی از مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده حضور مردم در فضاهای عمومی، ترس یا احساس ناامنی (احساس عدم امنیت) است. امنیت در لغت به معنای بی‌خوفی و امن، بی‌بیمی و ایمنی، ایمن شده و در امان بودن است (فرهنگ لغت دهخدا) تعاریف موجود در فرهنگ لغات، درباره مفهوم کلی امنیت، بر "احساس آزادی از

Archive of SID

ترس " که ناظر بر امنیت مادی و روانی است، تأکید دارند (ماندل، ۱۳۷۹). یکی از نظریه‌هایی که به امنیت پرداخته است، نظریه سلسله مراتبی مازلو است. مازلو نیازهای انسان را در پنج دسته تقسیم می‌کند که عبارت است از: نیازهای جسمانی، نیازهای ایمنی، نیازهای تعلق و عشق، نیازهای احترام و نیازهای خودشکوفایی. به نظر مازلو این نیازها خصلت سلسله مراتبی داشته و در اکثر افراد تا نیازهای سطوح پایین برآورده نشوند، چنان ارگانیزم را درگیر خود می‌کنند که امکان پرداختن به نیازهای سطح بالاتر کاهش می‌یابد. در سلسله مراتب نیازهای مازلو، نیاز به امنیت و ایمنی در مرتبه دوم قرار دارند و مواردی چون امنیت، ثبات، وابستگی، حمایت، رهایی از ترس و نگرانی و آشفتگی، نیاز به سازمان و نظم و قانون، داشتن حامی مقتدر و نظایر آن را شامل می‌شود (مازلو، ۱۳۷۲).

رویکردهای دولت محور به امنیت اجتماعی که ریشه در رهیافت هابز دارند، تأکیدشان بر تأثیر حکومت و کارآمدی نهادهای آن در ایجاد امنیت اجتماعی است. بدین معنی که نهادهای مختلف تحت مدیریت دولت همچون مدرسه، در صورت کارایی می‌توانند نقش خود را در جامعه‌پذیری مناسب افراد و درونی سازی ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی ایفا کنند، در نتیجه از تعداد افرادی که دست به جرم و جنایت و قانون شکنی می‌زنند، کاسته شده و احساس امنیت شهروندان افزایش می‌یابد. از طرف دیگر نهادهایی همچون پلیس، دادگاه و زندان و.. که برای کنترل بیرونی در جامعه طراحی شده‌اند، در صورتی که کار خود را به درستی انجام ندهند، مجرمان بهتر می‌توانند دست به اعمال خلاف قانون بزنند و از این طریق موجب ناامنی سایر شهروندان شوند (قدرتی، سردارنیا، ملتفت و برشد، ۱۳۸۸).

روش

روش تحقیق پژوهش حاضر به صورت توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان مقطع سوم متوسطه شهر اهر می‌باشند که با استفاده از جدول مورگان حجم نمونه ۴۰۰ نفر (۲۰۰ نفر دختر و ۲۰۰ نفر پسر) تعیین شد که این حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی از مدارس متوسطه شهر اهر انتخاب شدند. بدین صورت که از بین نواحی ناحیه یک و دو انتخاب شد و سپس از این دو ناحیه ده مدرسه (مطهری، نمونه دانش، علامه

طباطبایی، اندیشه نوین، ممتاز، توحید، عصمت، نواب صفوی، کوثران وشایان) انتخاب و از این ۱۰ مدرسه و از هر کدام ۴۰ نفر انتخاب شدند.

جدول ۱. مشخصات سنی نمونه پژوهش

شاخص	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
سن	۱۷/۶۶	۳/۵۲	۱۶	۱۸

ابزارها

۱- پرسشنامه نیازهای بنیادی روانی

پرسشنامه نیازهای بنیادی روانی توسط گاردیا، دسی و ریان (۱۹۸۵) ساخته شده است. مقیاس مذکور شامل ۲۱ ماده است که سه خرده مقیاس، خودمختاری، شایستگی و ارتباط را می‌سنجد، که میزان احساس حمایت از نیازهای خودمختاری را با سوالات، ۱، ۴، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷، ۲۰، نیاز به شایستگی را با سوالات، ۳، ۵، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۹ و نیاز به ارتباط با دیگران را با سوالات ۲، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۲۱، می‌سنجد. که بر اساس مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت درجه بندی شده است. و سوالات دارای علامت ع به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. گاردیا و همکاران (۲۰۰۰) ضرایب پایایی حاصل از اجرای آن را روی مادر، پدر، شریک و رمانتیک و دوستان آزمودنی‌ها همگی ۰/۹۲، گزارش کرده‌اند. همچنین این مقیاس در نمونه‌های مدیران و دانشجویان ایرانی اجرا شده و از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است، به طوری که آلفای کرونباخ آن بین ۰/۷۶ تا ۰/۷۹ در نوسان بوده است (قربانی و واتسون، ۲۰۰۴؛ قربانی، ۱۳۸۳). در این پژوهش نیز آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس‌های خودمختاری، شایستگی و ارتباط به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۳ و ۰/۹۰ محاسبه شد.

۲- پرسشنامه احساس امنیت اجتماعی

این پرسشنامه باهدف بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی توسط صحابی (۱۳۸۹) ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۲۵ گویه و سه بعد: امنیت اجتماعی، عملکرد نیروی انتظامی و قوانین حکومتی بوده و طیف پاسخ دهی آن از نوع لیکرت پنج درجه ای می باشد. فتحی و موسوی فر (۱۳۹۵) پایایی پرسشنامه را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آورده اند که حاکی از پایایی مطلوب پرسشنامه می باشد و روایی محتوایی پرسشنامه نیز با استفاده ارائه به متخصصان روان شناسی به دست آمد. در این پژوهش نیز آلفای ۰/۸۵ محاسبه شد.

۳- پرسشنامه میزان تمایل به اعتیاد

این پرسشنامه توسط میرحسامی (۱۳۸۸) با هدف بررسی میزان تمایل به اعتیاد از سه بعد اجتماعی، فردی و محیطی ساخته شده است که علاوه بر ابعاد دارای یک نمره کلی گرایش به اعتیاد نیز می باشد. این پرسشنامه دارای ۱۶ سوال است و هدف کلی آن بررسی میزان تمایل به اعتیاد از سه بعد اجتماعی، فردی و محیطی در افراد مختلف می باشد. این پرسشنامه به صورت محقق ساخته و با استفاده از برخی منابع علمی از قبیل فرچاد و همکاران (۱۳۸۵) طراحی گردیده است.

طیف مورد استفاده در این پرسشنامه طیف لیکرت پنج درجه ای است و به منظور به دست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیاز همه سوالات را با هم جمع می نمایم. در پژوهش میرحسامی (۱۳۸۸) جهت روایی صوری پرسشنامه و صحت و سقم سؤالات، پرسشنامه در بین تعدادی از دانشجویان توزیع شد و پس از اطمینان از نتایج به دست آمده، پرسشنامه در نمونه آماری توزیع شد. همچنین پایایی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه گیری آلفای کرونباخ ۰/۸۱ محاسبه شد. آلفای کرونباخ محاسبه شده در این پژوهش برای پرسشنامه میزان گرایش به اعتیاد برابر با ۰/۷۹ می باشد.

برای اطلاع از متوسط مقدار ابعاد متغیرهای پژوهش، شاخصهای توصیفی (میانگین و انحراف معیار) مربوط به متغیر در جدول (۱) آورده می شود.

جدول ۲. شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد	M	SD	آزمون کولمونگرو-اسمیرنوف	دوربین واتسون	ضریب تورانس
				آماره	معنی داری	
نیاز به خود مختاری	۴۰۰	۲۱/۴۲	۲/۷۰	۰/۵۸۹	۰/۸۷۹	۱/۹۲
نیاز به شایستگی	۴۰۰	۱۹/۴۱	۲/۸۹	۰/۸۹۸	۰/۷۵۶	۲/۰۱
نیاز به ارتباط	۴۰۰	۲۹/۰۹	۷/۳۵	۱/۰۹	۰/۴۸۰	۱/۸۶
احساس امنیت اجتماعی	۴۰۰	۷۰/۶۵	۱۱/۹۵	۰/۵۸۳	۰/۸۷۰	۱/۸۹
گرایش به اعتیاد	۴۰۰	۳۶/۹۲	۷/۰۴	۱/۸۰	۰/۴۰۲	۱/۹۳

همان طور که در جدول ۱ مشاهده می شود از میان مولفه های نیازهای بنیادین روان شناختی نیاز به شایستگی کمترین نمره و نیاز به ارتباط بیشترین نمره را داراست. همچنین نتایج آزمون کالمنگرو اسمیرنوف حاکی از آنست که متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال می باشند. نتایج آزمون دوربین واتسون نشان می دهد که همبستگی بین خطاها وجود ندارد و آزمون تورانس نیز حاکی از برقراری مفروضه همخطی بودن دارد.

جدول (۳): ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
نیاز به خود مختاری	۱				
نیاز به شایستگی	**./۲۴۵	۱			
نیاز به ارتباط	**./۲۱۵	**./۲۶۴	۱		

	۱	-۰/۰۵۸	۰/۰۴۹	*۰/۱۰۸	گرایش به اعتیاد
۱	۰/۰۶۶	**۰/۱۷۸	-۰/۰۹۲	۰/۰۱۹	احساس امنیت اجتماعی
** P ≤ ۰/۰۱					
* P ≤ ۰/۰۵					

نتایج ماتریس همبستگی پیرسون نشان داد که:

بین نیاز به خودمختاری با گرایش به اعتیاد رابطه معنی دار وجود دارد.

بین نیاز به ارتباط و احساس امنیت اجتماعی ارتباط وجود دارد.

برای بررسی ارتباط بین نیازهای بنیادین روان شناختی و گرایش به اعتیاد دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد، از رگرسیون چندگانه بهره گرفته شد.

جدول (۴): خلاصه نتایج مقدار واریانس تبیین شده و معناداری مدل

سطح معنی داری	F	خطای استاندارد برآورد	تعدیل شده R ^۲	R ^۲	R	شاخص
۰/۰۳۱	۲/۹۸	۶/۹۸	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۱۵	۱

نسبت F و سطح معناداری آن بیانگر اثر معنادار متغیرها در معادله رگرسیون است. در این مرحله اثر رگرسیون $F = ۲/۹۸$ به دست آمد که در سطح $۰/۰۳۱$ با درجه آزادی (۳ و ۳۹۶) معنادار می باشد و R^2 محاسبه شده بر اساس این سه متغیر $۰/۰۲$ است یعنی این سه متغیر با هم $۰/۰۲$ از واریانس متغیر گرایش به اعتیاد را تبیین می کنند. حال معناداری ضرایب در جدول (۵) مورد بررسی قرار می گیرد.

دانش آموزان

۱۴۵

سطح معناداری	t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
		Beta	خطای استاندارد	b	
۰/۰۰۰	۹/۲۱	-	۳/۲۶	۳۰/۱۲	ثابت
۰/۰۲۸	-۲/۲۰	-۰/۱۱۴	۰/۱۳۴	-۰/۲۹۷	نیاز به خود مختاری
۰/۱۸۳	۱/۳۳	۰/۰۷۶	۰/۱۳۸	۰/۱۸۴	نیاز به شایستگی
۰/۰۴۸	-۱/۹۸	-۰/۱۱۲	۰/۰۵۴	-۰/۱۰۸	نیاز به ارتباط

نتایج جدول (۵) نشان می دهد که از مولفه های نیازهای بنیادین روان شناختی نیاز به خودمختاری و نیاز به ارتباط با گرایش به اعتیاد ارتباط منفی و معنی داری دارند. به این معنی که هر اندازه نیازهای خودمختاری و ارتباط در دانش آموزان ارضاء شود گرایش به اعتیاد کمتر خواهد بود.

برای بررسی این ارتباط که بین نیازهای بنیادین روان شناختی و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنی داری وجود دارد، از رگرسیون چندگانه بهره گرفته شد

جدول (۶): خلاصه نتایج مقدار واریانس تبیین شده و معناداری مدل

سطح معنی داری	F	خطای استاندارد برآورد	تعدیل شده R ^۲	R ^۲	R	شاخص
۰/۰۴۰	۲/۸۰	۱۱/۳۱	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۱۴	۱

نسبت F و سطح معناداری آن بیانگر اثر معنادار متغیرها در معادله رگرسیون است. در این مرحله اثر رگرسیون $F = ۲/۸۰$ به دست آمد که در سطح $۰/۰۴۰$ با درجه آزادی (۳ و ۳۹۶) معنادار می باشد و R^2 محاسبه شده بر اساس این سه متغیر $۰/۰۲$ است یعنی این سه متغیر با هم $۰/۰۲$ از واریانس متغیر احساس امنیت اجتماعی را تبیین می کنند. حال معناداری ضرایب در جدول (۷) مورد بررسی قرار می گیرد.

اجتماعی در دانش آموزان

سطح معناداری	t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
		Beta	خطای استاندارد	b	
۰/۰۰۰	۱۴/۰۸	-	۵/۲۹	۷۴/۵۷	ثابت
۰/۳۶۰	۰/۹۱۶	۰/۰۴۷	۰/۲۱۸	۰/۱۹۹	نیاز به خود مختاری
۰/۵۳۲	۰/۶۲۶	۰/۰۳۶	۰/۲۲۳	۰/۱۴۰	نیاز به شایستگی
۰/۰۲۳	۲/۲۷	۰/۱۲۹	۰/۰۸۸	۰/۲۰۱	نیاز به ارتباط

نتایج جدول (۷) نشان می دهد که از مولفه های نیازهای بنیادین روان شناختی، نیاز به ارتباط با احساس امنیت اجتماعی ارتباط منفی و معنی داری دارند. به این معنی که هر اندازه نیازهای ارتباط در دانش آموزان ارضاء شود احساس امنیت اجتماعی بیشتر خواهد بود.

نتیجه گیری

نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که از مولفه های نیازهای بنیادین روان شناختی نیاز به خودمختاری و نیاز به ارتباط با گرایش به اعتیاد ارتباط منفی و معنی داری دارند. به این معنی که هر اندازه نیازهای خودمختاری و ارتباط در دانش آموزان ارضاء شود گرایش به اعتیاد کمتر خواهد بود که این نتایج با یافته های صغری، قاسمی و قاری (۱۳۹۳)، نقی پور (۱۳۸۹)، نیشیمورا و سوزوکی (۲۰۱۶)، دیست و سامدال^۲ (۲۰۱۴) و ون دن بری، ویتمار و ویکمورت^۳ (۲۰۰۴) همسو می باشد. نیاز به خودمختاری عبارت است از تمایل به خودآغازگر بودن در انجام فعالیت ها و علت و منشأ رفتار خود بودن، به جای تحت کنترل عوامل بیرونی

1. Nishimura, Suzuki
2. Diseth, Å., & Samdal
3. Van Den Bree, Whitmer & Pickworth

بودن (بلانچارد، آمیوت، پریویت، والرند و پروونچر^۱، ۲۰۰۹). وقتی تصمیم می گیریم چه کاری را چگونه و چه موقع انجام دهیم، ما در واقع می خواهیم این تمایلات ما رفتارمان را تعیین کنند نه یک محیط کنترل کننده. خود مختاری اشاره به تمایل فرد برای پیگیری آزادانه خود و نقش خواست و اراده فرد در انجام کار است (روکا^۲ و گاگنی، ۲۰۰۸). احساس خودمختاری می تواند در فرد یک شخصیت سالم و منسجم و غیر وابسته به دیگران ایجاد کند و همین نکته می تواند فرد را در مقابل آسیب ها و چالش ها توانمند کند و بر همین اساس در برابر گرایش به اعتیاد نیز محافظت می کند. اگر فردی احساس خودمختاری داشته باشد حس اعتماد به نفس و حرمت نفس نیز خواهد داشت و نیازی به اعتیاد و مصرف مواد مخدر به عنوان یک مکانیسم دفاعی را نمی بیند.

یکی دیگر از متغیرهایی که با گرایش به اعتیاد ارتباط دارد نیاز به ارتباط با دیگران است. ارتباط با دیگران، تمایل به ارتباط داشتن با دیگران، دوست داشتن و حمایت کردن دیگران و همچنین دوست داشته شدن و حمایت شدن از سوی دیگران است (بامیسترو لیری^۳، ۱۹۹۵؛ بالبی^۴، ۱۹۵۸؛ ریان، ۱۹۹۳؛ به نقل از دسی و ریان، ۲۰۰۲). همین حمایت های اجتماعی و دوست داشته شدن توسط دیگران علاوه بر تامین بهزیستی روان شناختی فرد می تواند از انزوا و تهایی فرد جلوگیری کرده و زمینه های گرایش به اعتیاد را در فرد کاهش دهد. ارتباط داشتن با دیگران سلامت فردی و اجتماعی فرد را تضمین می کند و این سلامت فردی و اجتماعی فرد را از کجروی های اجتماعی مصون می دارد.

با توجه به اینکه یکی از منابع نیازهای بنیادین روان شناختی خانواده می باشد، از دیدگاه نظریه پردازان تعامل خانواده، والدینی که ارزش های مشخص ندارند و کمتر ابراز محبت می کنند یا مادرانی که آرامش روانی ندارند و کنترل کمی بر کودکانشان دارند فرزندان پرورش می دهند که معمولاً در دوره نوجوانی در معرض مشکلات متعدد قرار می گیرند. از جمله این مشکلات می توان به ارتباط با همسالان مصرف کننده مواد اشاره کرد (فلمنگ و باری، ۱۹۹۸؛ به نقل از بهرامی، ۱۳۸۳).

1. Blanchard, Amiot, Perreault, Vallarand, & Provencher

2. Roc. 3

3. Baumeister, & leary

4. Bawlby

Archive of SID

یکی دیگر از نظریه‌هایی که از این یافته حمایت می‌کند نظریه شناخت اجتماعی بندورا می‌باشد (بندورا، ۱۹۸۶). براساس این نظریه افرادی که خودمختاری و ارتباط بیشتری دارند و حمایت‌های اجتماعی بیشتری از محیط دریافت می‌کنند، خودکارآمدی بالاتری نیز تجربه می‌کنند و این خودکارآمدی می‌تواند به امتناع از مصرف مواد خدر زمانی که دردسترس هست، کمک کند.

نتایج دیگر پژوهش نشان داد که از مولفه‌های نیازهای بنیادین روان‌شناختی، نیاز به ارتباط با احساس امنیت اجتماعی ارتباط منفی و معنی داری دارند. به این معنی که هر اندازه نیازهای ارتباط در دانش آموزان ارضاء شود احساس امنیت اجتماعی بیشتر خواهد بود نیاز به ارتباط با دیگران عبارت است از نیاز افراد به این که احساس کنند با دیگران رابطه داشته و از جانب آن‌ها حمایت می‌شوند (جانستون و فینی، ۲۰۱۰). همه افراد تعامل اجتماعی، روابط گرم و صمیمی را دوست دارند (وی، شافر، یانگ و زاکالیک^۲، ۲۰۰۵).

ادراک ارتباط به عنوان شکلی از تأثیرات اجتماعی است و به معنای ارتباط با کسانی است که برای فرد اهمیت دارند و یا از او حمایت می‌کنند (روکا و گاگنی، ۲۰۰۸). این نیاز متوجه به پیوند با دیگران و دریافت حمایت از جانب افراد مهمی چون رئیس، والدین، معلمان و یا دوستان و همکاران است. ارتباط با دیگران زمینه اجتماعی درونی سازی را فراهم می‌کند، فرآیندی که از طریق آن فرد ارزش‌های بیرونی را به درونی تبدیل می‌کند (ریو، ۲۰۰۵، ترجمه محمدی، ۱۳۹۰). ارتباط با دیگران و دریافت حمایت‌های اجتماعی از اطرافیان موجب خوشایند سازی محیط و اجتماع برای فرد می‌شود و فرد سعی در درگیر شدن در تعاملات اجتماعی می‌نماید و از این رو احساس امنیت اجتماعی بیشتری هم می‌کند. نیشیمورا و سوزوکی^۳ (۲۰۱۶) در پژوهشی که در رابطه با موفقیت و ناکامی در ارضاء نیازهای بنیادین روان‌شناختی انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ارضاء نیازهای بنیادی روان‌شناختی با بهزیستی ذهنی و ناکامی در ارضاء نیازهای بنیادی روان‌شناختی با ویژگی‌های بیماری انگاری مانند افسردگی و... مرتبط است و این علام روان‌شناختی نیز با احساس امنیت اجتماعی و گرایش به اعتیاد مرتبط است (مرادی پردنجانی،

1. Bandura

2. wei, Shaffer, young, & zakalik

3. Nishimura, Suzuki

۱۳۸۹). همچنین دیست و سامدال^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی که در رابطه با ارتباط نیازهای بنیادی روان شناختی انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ارضای نیازهای بنیادی روان شناختی می تواند رضایت از زندگی را به همراه داشته باشد و رضایت از زندگی نیز یکی از مولفه های روانی اجتماعی احساس امنیت می باشد (مرادی پردنجانی، ۱۳۸۹).. از جمله محدودیت های پژوهش می توان به عدم همکاری مسئولین آموزش و پرورش در راستای جمع آوری اطلاعات، ابزارهای خودگزارشی، عدم تعمیم یافته ها و طرح پژوهش اشاره داشت.

پیشنهادها

۱. برنامه ریزی های آموزشی و تربیتی بر مبنای افزایش خودمختاری و استقلال دانش آموزان باشد.
۲. مشاوران و درمانگران حوزه نوجوانان در فرایند درمان ارضای نیازهای روان شناختی نوجوانان را به عنوان عوامل مشکلات روان شناختی در نظر داشته باشند.
۳. زمینه های ارتباط فعال دانش آموزان در مدارس فراهم شود تا نیاز به ارتباط دانش آموزان ارضاء شود.
۴. کلاس های آموزشی برای والدین و مدیران و معلمان مدارس برگزار و نحوه ارضای نیازهای روان شناختی نوجوانان تبیین گردد.

1. Diseth, Å., & Samdal

منابع

- احمدوند، محمدعلی. (۱۳۸۳)، اعتیاد(سبب شناسی و درمان)، تهران، دانشگاه پیام نور.
- احسانی فرد، علی اصغر، شعاعی، حمیدرضا، مالکی شجاع، کیانا. (۱۳۹۰).
- ارزیابی میزان احساس امنیت شهروندان در شهرهای جدید، موردپژوهی: شهر جدید اشتهارد. مدیریت شهری. ۱۰(۳۱). ۳۱۷-۳۳۴.
- اصغری، فرهاد، قاسمی، رضا، و قاری، ملیکه. (۱۳۹۳). نقش سلامت خانواده و ویژگی‌های شخصیتی در آمادی اعتیاد دانشجویان دختر. فصلنامه انتظام اجتماعی. ۶(۴). ۴۷-۶۴.
- باپیری، امیدعلی، کمربگی، خلیل و درویشی، فرزاد. (۱۳۹۴). بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی و برخی عوامل مرتبط با آن. فرهنگ ایلام. ۱۶، ۴۶. ۷۵-۹۰.
- باقیانی مقدم، محمدحسین؛ فاضل پور، شکوه و رهایی، زهره(۱۳۸۷). مقایسه دیدگاه معتادین و غیرمعتادین در مورد علل گرایش به اعتیاد، طلوع بهداشت(فصلنامه پژوهشی دانشکده بهداشت یزد)، ۷(۴۳)، ۴۰-۴۹.
- براندن، ن. (۱۳۸۰). روانشناسی عزت نفس (ترجمه مهدی قراچه داغی). تهران: نخستین.
- بنی فاطمه، حسین، سلیمی، آمنه. (۱۳۹۰). احساس امنیت اجتماعی جوانان و عوامل اجتماعی مرتبط با آن. مطالعات جامعه شناسی. ۳(۱۲). ۵۹-۷۷.
- بهرامی احسان، هادی (۱۳۸۳). اعتیاد و فرایند پیشگیری. تهران: انتشارات سمت.
- حسینی نثار، قاسمی، علی (۱۳۹۱). «بررسی احساس امنیت و عوامل مؤثر بر آن در کشور». دانشگاه فردوسی مشهد، چهارمین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری. سازمان ملی جوانان.
- رحیمی، زینب، امینی، مهدی، عاشوری، محمد. (۱۳۹۷) نقش سلامت روان، هیجانات مثبت و امید به زندگی بر احساس امنیت اجتماعی زنان. فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی. ۳(۵۵). ۱۸۷-۲۱۴.
- رستگار خالد، امیر، محمدیان، فاطمه (۱۳۹۲). «استفاده از اینترنت و احساس امنیت اجتماعی(مورد مطالعه دانشگاه باهنر کرمان)». مطالعات فرهنگ و ارتباطات، ۱۴(۲۲)، ۵۳-۸۹.
- ریو، م. ج. (۱۳۹۰). انگیزش و هیجان. چاپ چهارم، (ترجمه یحیی سید محمدی).

۱۵۱

بررسی نقش نیازهای بنیادین روان شناختی در گرایش به اعتیاد و احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان شهرستان اهر

تهران: نشر ویرایش. (۲۰۰۵)

- زارعی نژاد، فهیمه و میرهاشمی، مالک. (۱۳۹۵). مقایسه نیازهای روان شناختی بنیادی و تنظیم عاطفی دختران فراری و بهنجار. دوفصلنامه آسیب شناسی و مشاوره و غنی سازی خانواده. ۲(۱). ۲۶-۳۸.
- شرق، علی، نیساری، رقیه و آلیلو، لیلا. (۱۳۹۰). بررسی عوامل مؤثر بر عود اعتیاد از دیدگاه معتادان مراجع کننده به مراکز، مجله پزشکی ارومیه، ۲۲(۲)، ۱۲۹-۱۳۶
- شولتز، د. و شولتز، ا. س. (۱۳۹۱). نظریه‌های شخصیت. چاپ ششم، (ترجمه یحیی سید محمدی). تهران: نشر ویرایش.
- صادقی، مصطفی، کاظمی، محمود؛ حسنی، جعفر. (۱۳۹۲). ارتباط خودکارآمدی، هوش هیجانی و راهبردهای مقابله با استرس با استعداد سوء مصرف در دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان.
- صحابی، جلیل (۱۳۸۹)، «شناسایی عوامل مؤثر بر امنیت اجتماعی در شهر سنندج»، طرح پژوهشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج.
- طارمیان، فرهاد. (۱۳۸۰). سوء مصرف مواد مخدر در نوجوانان. انتشارات تربیت، تهران.
- طارمیان، فرهاد. (۱۳۸۳). عوامل بیش بین روانی اجتماعی مصرف مواد مخدر در نوجوانان و دلالت‌های آن در پیشگیری و درمان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.
- فتحی، آیت اله، موسوی فر، بابک، رضایی، نورمحمد، نوری، ابراهیم. (۱۳۹۵). تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی بر مؤلفه‌های احساس امنیت اجتماعی و هویت ملی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی تبریز. پژوهشنامه نظم و امنیت اجتماعی. ۹(۱). ۵۱-۷۴.
- فرجاد، محمدحسین (۱۳۷۴). آسیب شناسی اجتماعی و جامعه شناسی انحرافات، تهران: دفتر تحقیقات و انتشارات بدر.
- قدرتی، حسین؛ سردارنیا، خلیل اله؛ ملتفت، حسین؛ برشد، عبدالمهدی (۱۳۸۸). «احساس امنیت اجتماعی، شبکه‌های اجتماعی و نهادهای نظم و قانون (مطالعه موردی شهر مشهد)». فصلنامه انتظام اجتماعی، ۱(۴)، ۸-۲۶.
- قربانی، نیما. (۱۳۸۳). بازنگری در معنایی خودشناسی. معاونت پژوهشی دانشگاه تهران.

Archive of SID

- کریمی، یوسف. (۱۳۹۲). روانشناسی شخصیت. چاپ هجدهم. تهران: نشر ویرایش.
- مازلو، آبراهام (۱۳۷۲). «انگیزش و شخصیت». ترجمه احمد رضوانی، مشهد: موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی.
- ماندل، رابرت (۱۳۷۹). «چهره متغیر امنیت ملی». ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- مولوی، پرویز و رسول زاده، بهزاد. (۱۳۸۳). بررسی عوامل موثر در گرایش جوانان به مصرف مواد مخدر، فصلنامه اصول بهداشت روانی، ۶(۲۱ و ۲۲)، ۴۹-۵۵
- میرحسامی، شریف. (۱۳۸۸). بررسی نقش خانواده در گرایش جوانان و نوجوانان به اعتیاد، پایان نامه کارشناسی. دانشگاه پیام نور.
- مرادی پردنجانی، حجت‌الله، (۱۳۸۹)، برآورد میزان مشارکت دانش آموزان استان، طرح پژوهشی، دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی استان چهارمحال و بختیاری.
- نارنجی‌ها، هومان؛ رفیعی، حسن؛ باغستانی، احمدرضا؛ نوری، رویا؛ شیرین بیان، پیمان؛ فرهادی، محمدحسن؛ وجدانی روشن، افشین و اعتمادی، حسین (۱۳۸۴). ارزیابی سریع وضعیت سوء مصرف و وابستگی به مواد در ایران، معاونت پیشگیری سازمان بهزیستی کشور.
- نایی، هوشنگ، خادمی، علی، رشنودی، بهزادی و امیری، رقیه. (۱۳۹۲). بررسی وضعیت احساس امنیت اجتماعی در بین جوانان شهر تهران. فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی. ۷(۲). ۳۵-۵۴.
- نریمان، محمد. (۱۳۸۱). اعتیاد و روش‌های پیشگیری و درمان آن. اردبیل: انتشارات شیخ صفی‌الدین اردبیلی.
- نقی‌پور، میترا. (۱۳۸۹) بررسی رابطه هویت با نیازهای اساسی روان‌شناختی در نوجوانان دبیرستانی شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانش‌آزاد اسلامی مرودشت.
- نقی‌پور، میترا. (۱۳۸۹) بررسی رابطه هویت با نیازهای اساسی روان‌شناختی در نوجوانان دبیرستانی شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت.
- کاظمی‌خوبان، سیده زهرا، چابکی، سیدعزیز. (۱۳۹۶). رابطه عملکرد خانواده

و سبک های هویت در دانش آموزان دختر دبیرستان های شهر کرج. مجله روان شناسی و روان پزشکی شناخت. ۴(۱). ۲۶-۳۷.

● هدایتی، داریوش، آقازاده، خسرو. (۱۳۸۲). بررسی نیمرخ روانشناختی افراد معتاد. دانشاه محقق اردبیلی.

- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Blanchard, C. M. , Amiot ,C. E. , Perreault, S. , Vallerand, R. J. , Provencher, p. (2009) Cohesivenesscoach,s interpersonal style and psychological needs: Their effects on self-determination andathletes subjective well-being, Journal of Counseling Psychology, 601-591 ,52.
- Brooks, J. H & DuBois, D. L. (1995). Individual and environmental predictors of adjustment during the first year of college. Journal of College Student Development, 360-347 ,(12)36.
- Carreira, J. M. (2012). Motivational orientations and psychological needs in EFL learning among elementary school students in Japan. System, 202-191 ,40.
- Chen, K. C. , & Jang, S. J. (2010). Motivation in online learning: Testing a model of self-determination theory. Journal of Computers in Human Behavior, 752-741 ,26.
- Deci, E. L. , & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. Psychological Inquiry, 268-227 ,(4)11.
- Deci, E. L. , La Guardia, J. G. , Moller, A. C. , Schneiner, M. J. , Ryan, R. M. On the benefits of giving as well as receiving autonomy support: mutuality in close relationships. Personality and Social Psychology Bulletin. 327-313:(3)32 ;2006.
- Deci, E. L. , Ryan, R. M. Intrinsic motivation and self-determination

in human behavior. New York. 1985, In press.

- Delgadillo, J. , Gore, S. , Ali, S. , Ekers, D. , Gilbody, S. , Gilchrist, G. , ... Hughes, E. (2015). Feasibility randomized controlled trial of cognitive and behavioral interventions for depression symptoms in patients' accessing drug and alcohol treatment. *Journal of Substance Abuse Treatment*. 14–6 ,55.
- Dennis ,M. & Scott, C. (2007). Managing addiction as a chronic condition. *Addiction science & clinical practice*- december 2007.
- Diseth, Å. , &Samdal, O. (2014). Autonomy support and achievement goals as predictors of perceived school performance and life satisfaction in the transition between lower and upper secondary school. *Social Psychology of Education*, 291-269 ,17.
- Diseth, Å. , &Samdal, O. (2014). Autonomy support and achievement goals as predictors of perceived school performance and life satisfaction in the transition between lower and upper secondary school. *Social Psychology of Education*, 291-269 ,17.
- Doughters,S,B. ,Sargeant,M,N. ,Bornovalova,M,A. ,et al. (2008) The Relationship Between Distress Tolerance and Antisocial Personality Disorder Among male Inner city Treatment seeking substance Users. *Journal of personality Disorders*;524-509:(5)22
- Ghorbani,N.&Watson,P.J.(2004). Two facets of selfknowledge,big five: and promotion among Iranianmanagers. *Journal of social behavior and personality:An International Journal*, 776-769 ,32.
- Gonzales, J. , & Field, T. (1994). Adolescents' perceptions of their risk- taking. *Behavior of Adolescence*,189-175,(115)29.
- Hummel A, Shelton K, Heron J, Moore L, Bree M (2013). A systematic review of the relationships between family functioning, pubertal timing and adolescent substance use. *Addiction*. :(3) 108

- 496-487.
- Lakey, B. , & Cassady, P. B. (2009). Cognitive processes in perceived social support. *Journal of Personality and social Psychology*, 59, 348-337.
 - Luyckx, K. , Soenens, B. , Berzonsky, M. , Smits, I. , Goossens, L. , & Vansteenkiste, M. (2007). Information oriented identity processing, identity
 - Meyer, B. , Enstorm, M. K. , Harstveit, M. , Bowles, D. P. , & Beevers, C. G. (2007). Happiness and despair on the catwalk: Need satisfaction, wellbeing, and personality adjustment among fashion models. *The Journal of Positive Psychology*, 17-2, 2.
 - Miran,(1996) “Assessment of Societal Security in Recent past and Today”,College of Police and Security Studies. Ljubljana, Slovenia.
 - Niemiec, C. P. , Ryan, R. M. , & Deci, E. L. (2009). The path taken: Consequences of attaining intrinsic and extrinsic aspirations in postcollege life. *Journal of Research in Personality*, 306-291, 43.
 - Nishimura. T, Suzuki, T. (2016). Basic Psychological Need Satisfaction and Frustration in Japan: Controlling for the Big Five Personality Traits. *Japanese Psychological Research*, -320 ,(4)58 331
 - Roca, Juan Carlos; Gagne, Marylene (2008). Understanding e-learning continuanceintention in the workplace: A self-determination theory perspective. *Computers in Human Behavior*1604-1585 ,24.
 - Ryan, R. M. , Deci, E. L. Overview of self-determination theory: an organism icdialectical perspective. *Handbook of selfdetermination research*. 2002;(pp. 33-3).
 - Santucci,k. ,(2012),*Psychiatric Diseas and Drug Abuse*. Current

Archive of SID

- opinion in *pediatrics*;237-233:(2)24.
- Sheldon, K. M. , & Niemiec, C. P. (2006). It's not just the amount that counts: Balanced need satisfaction also affects well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 341-331 ,91.
 - Sheldon, K. M. , Elliot, A. J. , Kim, Y. , & Kasser, T. (2001). What is satisfying about satisfying events? Testing 10 candidate psychological needs. *Journal of Personality and Social Psychology*, 339-325 ,80.
 - Talley, A. E. , Kocum, L. , Schlegel, R. J, Molix, L. , Bettencour, A. Social Roles, Basic Need Satisfaction, and Psychological Health: The Central Role of Competence. *PersSocPsychol Bull.* ;2012 173-155:(2)38.
 - Thogersen-toumani, C. , & toumanis, N. (2007). A self-presentation theory approach to the study of body image concerns, selfpresentation and self-perceptions in a sample of aerobic instructors. *Journal of Health Psychology*, 315-301 ,12.
 - Van Den Bree, M. B. ; D. Whitmer & W. B. Pickworth (2004), "Predictors of Smoking Development in a Population-Based Sample of Adolescent: A Prospective Study", *Journal of Adolescent Health* 35, p. 181-172.
 - Wei, M. , Shaffer, P. A. , Young, S. K. , & Zakalik, R. A. (2005) Adult attachment, shame, depression, and loneliness: the mediation role of basic psychological needs satisfaction, *Journal of Counseling Psychology*, 601-591 ,4.
 - West. Robert. (2017). *Theory of Addiction*. Addiction Press